ഒരു ഹൈജാക്ക്ഡ് ഉച്ചകോടി

വന്ദനാശിവ

കഴിഞ്ഞ ലക്കം തുടർച്ച

സംസ്കാരങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനം നടക്കാനാണെന്ന് ജോഹന്നസ്ബർഗ് തെളിയിച്ചു. ജീവന്റെയും മരണത്തിന്റെയും സംസ്കാരങ്ങൾ തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനമാണത്. ദാരിദ്ര്യത്തിനെതിരായും നീതിക്കുവേണ്ടിയും പരിസ്ഥിതിസംരക്ഷണത്തിനുവേണ്ടിയും സുസ്ഥിരതക്കുവേണ്ടിയുമുള്ള പ്രസ്ഥാനങ്ങളെല്ലാം യഥാർത്ഥത്തിൽ ഒരു പ്രസ്ഥാനമാണ്. സുസ്ഥിരതക്കുവേണ്ടി വിഭവങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പ്രകൃതിദത്തമായ അവകാശമെന്ന നിലയിൽ നിലനിൽപിനായുള്ള അവകാശങ്ങൾക്കുംവേണ്ടിയുള്ള ഈ അവകാശങ്ങൾ ഭരണകൂടങ്ങൾ കനിഞ്ഞുനൽകിയതല്ല. ദുരാഗ്രഹികളായ രാഷ്ട്രാന്തരീയ കോർപ്പറേറ്റുകൾക്ക് അത് അടിയറ വെയ്ക്കാനാവില്ല. ഒരു കഷണം കടലാസിൽ തയ്യാറാക്കിയ അഴിമതിക്കരാറിന് പ്രകൃതിദത്തമായ അവകാശങ്ങളെ ഇല്ലാതാക്കാനാവില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ ജോഹന്നാസ്ബർഗിൽ ധാർമ്മികമായ ശക്തി ഇത്തരം പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്കാണുണ്ടായിരുന്നത്, സർക്കാരുകൾക്കോ കോർപ്പറേറ്റുകൾക്കോ അല്ല.

ജൈവസാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെയും പേറ്റന്റുകളിലൂടെയും ജീവനെ സ്വകാര്യവത്കരിച്ചതിലൂടെ മൂടെ ഭരണവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ധാർമ്മികാധപതനം വ്യക്തമായി. ദക്ഷിണാഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിൽ ദാരിദ്ര്യവും വരൾച്ചയും ഉണ്ടായത്, കാലാവസ്ഥാമാറ്റത്തിന്റെയും 'ഘടനാപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങളുടെ'യും സംയുക്താഘാതം മൂലമാണ്. ഓരോ രാജ്യങ്ങളിലെയും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷിതത്വ സംവിധാനങ്ങൾ തകർക്കാൻ ലോകബാങ്കാണ് പ്രേരിപ്പിച്ചത്. കഠിനമായ വരൾച്ചയും ഭക്ഷ്യസുരക്ഷിതത്വസംവിധാനങ്ങളുടെ തകർച്ചയുമാണ് ക്ഷാമം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്. പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങൾ തന്നെ സൃഷ്ടിച്ച ഈ ദാരിദ്ര്യം, തങ്ങളുടെ ജനിതകരൂപഭേദം വരുത്തിയ വിത്തുകളും ധാന്യങ്ങളും വിൽക്കാനുള്ള വഴിയായി ഈ 'സഹായ'ത്തെ കാണുന്നു. സാംബിയ, മൊസാംബിക്, സിംബാബ്‌വേ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ, ജനിതകമായി രൂപഭേദം വരുത്തിയ ധാന്യങ്ങൾ, 'ഭക്ഷ്യസഹായ'മായി വാങ്ങാൻ തയ്യാറായില്ല. ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഈ കൃത്രിമ ധാന്യങ്ങൾ(?) വാങ്ങാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്നതിന് ലോകാരോഗ്യസംഘടന തന്നെ മുന്നിട്ടിറങ്ങി. ആഫ്രിക്കക്കാരെ ഈ ധാന്യം 'തള്ളിത്തീറ്റിക്കുക'യെന്നത് ഒരു പ്രധാന അഭിമാനപ്രശ്നമായാണ് യു.എസ്. കണ്ടത്. ഭൗമ ഉച്ചകോടിയുടെ സമാപനസമ്മേളനത്തിൽ യു.എസ്. പ്രസിഡണ്ട് ബുഷിന്റെ പ്രതിനിധിയായി സംസാരിച്ച സ്റ്റേറ്റ് സെക്രട്ടറി കോളിൻ പവൽ, ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളോട് ഈ ധാന്യങ്ങൾ വാങ്ങാൻ ശക്തിയായി നിർബന്ധിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിനെതിരായി സന്നദ്ധസംഘടനകളും ഈ സർക്കാരുകളും ശക്തിയായി ഇടപെട്ടു. ചെറുകിടയും, ഭൂരഹിതരുമായ കർഷകർക്ക് ഭൂമി, വെള്ളം, വിത്തുകൾ എന്നിവക്കുമേൽ അധികാരം നിലനിൽക്കുന്നതും പ്രാദേശികവുമായ ബദലുകൾ ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് ആഫ്രിക്കൻകർഷകർ ജോഹന്നാസ്ബർഗിലെത്തി.

പത്തുവർഷം മുമ്പ് റിയോയിൽ ചേർന്ന ഭൗമ ഉച്ചകോടിയിലാണ് ജൈവവൈവിദ്ധ്യ സംരക്ഷണത്തിന്നായുള്ള നിയമങ്ങളും ജൈവസുരക്ഷിതത്വത്തിനുള്ള പ്രോട്ടോകോളും രൂപപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ ജോഹന്നസ്ബർഗ് ഉച്ചകോടിയെന്നാൽ ആഫ്രിക്കയിൽ ജൈവസാങ്കേതികവിദ്യയുടെ ഉൽപന്നങ്ങൾ വിൽക്കുന്നതിനുള്ള ചന്തയായി മാറി. ജനിതകമായി മലിനീകരിക്കപ്പെട്ട വസ്തുക്കളെ 'ഭക്ഷ്യസഹായ'മെന്ന പേരിൽ ആഫ്രിക്കക്കാരുടെ മേൽ അടിച്ചേൽപ്പിക്കാനുള്ള അമേരിക്കൻ ശ്രമത്തിനെതിരെ നൂറുകണക്കിന് ആഫ്രിക്കൻ കർഷകരും പല സർക്കാരുകളും ശക്തമായി പ്രതിഷേധിച്ചു. ആഫ്രിക്കയിലെ പൗരസമൂഹസംഘടനകളുടെ ഒരു പ്രതിനിധി പ്രഖ്യാപിച്ചു. "വിശന്നുമരിക്കുന്ന ഞങ്ങളുടെ സഹോദരീസഹോദരന്മാർക്ക് ജനിതകമായി മലിനീകരിക്കപ്പെട്ട ഭക്ഷണം നൽകുന്നതിനെ തടയുന്നതിന് സാംബിയ, സിംബാബ്‌വേ സർക്കാരുകളോടും അവിടത്തെ ജനങ്ങളോടുമൊപ്പം ചേർന്നുകൊണ്ട് പോരാടാൻ നാല്പത്തഞ്ചിലധികം ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളിൽ നിന്നും വന്ന് ഞങ്ങൾ തയ്യാറായിരിക്കയാണ്. വടക്കൻ രാജ്യങ്ങൾ ഉപേക്ഷിച്ച മലിനീകരിക്കപ്പെട്ട ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കൾ തള്ളാനുള്ള ഇടമായി നാശത്തിന്റെ വക്കത്തുനിൽക്കുന്ന ആഫ്രിക്കയെ കാണുന്നതിൽ ഞങ്ങൾ കോപാകുലരാണ്. വരൾച്ചബാധിത പ്രദേശങ്ങൾക്കാവശ്യമായ ഭക്ഷണം നൽകാൻ വേണ്ട ധാന്യങ്ങൾ ആഫ്രിക്കയിൽതന്നെയുണ്ട്. താൻസാനിയയും ഉഗാണ്ടയും ഇപ്പോൾത്തന്നെ തയ്യാറായിട്ടുണ്ട്. ജനിതകസാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ടും ഞങ്ങളുടെ കാർഷികവ്യവസ്ഥയെ വൻകിടവിത്തുകോർപ്പറേഷനുകളിലൂടെ നിയന്ത്രിച്ചുകൊണ്ടും നടപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന രണ്ടാം കോളനിവൽക്കരണത്തിന്റെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ ആഫ്രിക്കൻ രാജ്യങ്ങളുടെ ഐക്യദാർഢ്യവും സ്വാശ്രയത്വവും ശക്തിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് നിലനിൽക്കണമെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ പ്രതികരണം. ഭാവിതലമുറയോടുള്ള ഉത്തരവാദിത്തമെന്ന നിലക്ക് ഞങ്ങളുടെ ഭൂഖണ്ഡത്തെ ജനിതകമായി രൂപപ്പെടുത്തിയ വിളകൾ കൊണ്ട് മലിനമാക്കുന്നതിനെതിരെ ഞങ്ങൾ യോജിച്ചുനിൽക്കുന്നതാണ്."

അവിടെ ഒരു ഉച്ചകോടിയല്ല, മറ്റ് ഉച്ചകോടികളും ഒരേസമയം നടന്നു. അതിൽ ജോഹന്നസ്ബർഗിലെ ഏറ്റവും സമ്പന്നമായ ഭാഗത്ത്-സാന്റ്ടണിൽ-നടന്ന സമ്മേളനമാണ് പ്രധാനമായും റാഞ്ചപ്പെട്ടത്. ഈ സമ്മേളനകേന്ദ്രത്തിന്റെ സമീപത്ത് വൻ കച്ചവടസ്ഥലങ്ങളാണുണ്ടായിരുന്നത്. ലോകത്തെയാകെ വില്പനക്കുവെച്ച സമ്മേളനത്തിന് ഏറ്റവും അനുയോജ്യബിംബം തന്നെയായി അത്. ഔദ്യോഗികസന്നദ്ധസംഘടനകളുടെ ഒരു മുടന്തൻ സമ്മേളനം നാസ്റെക്കിലും സെന്റ് സ്ഥിതിയാൾസ് സ്കൂളിൽ ജനങ്ങളുടെ ഭൗമ ഉച്ചകോടിയും ചേർന്നു. സെവേറ്റോയിലാണ് കുട്ടികളുടെ ഉച്ചകോടി നടന്നത്. ഭൂരഹിതരും ചെറുകിടക്കാരുമായ കർഷകരുടെ ഉച്ചകോടിയും നടന്നു. ഭാവിയിലേക്കുവേണ്ടി ജനകേന്ദ്രീകൃതവും ഭൂമി കേന്ദ്രീകൃതവുമായ അജണ്ട രൂപപ്പെടുത്താനാണ് ബദൽ ഉച്ചകോടികൾ ശ്രമിച്ചത്. അഴിമതിയുടെ കുമ്പാരത്തിനടിയിൽ സത്യവും ധൈര്യവും സൃഷ്ടിക്കാനും നിരാശയുടെ നടുവിൽ പ്രത്യാശയും സൃഷ്ടിക്കാനുമാണവർ ശ്രമിച്ചത്.

സിവിൽസമൂഹത്തിന്റെ പ്രതിനിധികളെന്ന നിലയിൽ സെപ്തംബർ 4ന് ഔദ്യോഗികപ്രക്രിയകളിൽ നിന്നും ഞങ്ങൾ വിട്ടുനിന്നു. സമാധാനത്തോടെ, ആത്മവിശ്വാസത്തോടെ സന്തോഷത്തോടെ ഞങ്ങളുടെ സമ്മതം ഞങ്ങൾ പിൻവലിച്ചു. വർണ്ണവിവേചനകാലത്തെ സ്വഭാവത്തോടെ പോലീസ് ഞങ്ങളെ ക്രൂരമായി പീഡിപ്പിച്ചു. മഹാത്മാഗാന്ധിയെ ഇതേ നാട്ടിൽവച്ച് മറ്റൊരു സപ്തംബർ 11 ന് പോലീസ് പീഡിപ്പിച്ചത് ഞങ്ങളോർത്തു. ഹിംസയെ ഹിംസകൊണ്ട് നേരിടുന്നതിന് പകരമാണ് ദുർബലന്റേയും പുറത്താക്കപ്പെട്ടവന്റെയും ഏറ്റവും ശക്തിയേറിയ ആയുധമാക്കി അഹിംസയെ അദ്ദേഹം വളർത്തിക്കൊണ്ടുവന്നത്. 2001 സപ്തംബർ 11നുണ്ടായ പ്രതികരണത്തിൽ നിന്നും തീർത്തും വ്യത്യസ്തമായിരുന്ന 'സത്യത്തിന്റെ ശക്തിയിൽ' വിശ്വസിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഗാന്ധിജിയുടെ അന്നത്തെ പ്രതികരണം. അദ്ദേഹത്തിന്റെ സത്യാഗ്രഹമാണ് ഞങ്ങളുടെ പ്രചോദനം. ഞങ്ങൾ ജനകീയ ഭൗമ ഉച്ചകോടിയുടെ പ്രഖ്യാപനത്തിൽ പറഞ്ഞു:

"ഭൂമിയെ സംരക്ഷിക്കാനും ദരിദ്രന്റെ അവകാശങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്താനുമുള്ള സന്നദ്ധത ഉറക്കെ പ്രഖ്യാപിച്ച റിയോ ഉച്ചകോടിയിൽ നിന്നുവ്യത്യസ്തമായി ഇപ്പോൾ നടക്കുന്ന സുസ്ഥിരവികസനത്തിനായുള്ള ലോക ഉച്ചകോടി സർക്കാരുകളും കോർപ്പറേഷനുകളും ചേർന്ന് സ്വന്തം താൽപര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയും സിവിൽ സമൂഹത്തിന്റെയും ഭൂമിയുടെയും ചെലവിൽ അട്ടിമറിക്കപ്പെട്ടതിൽ ഞങ്ങൾ കോപാകുലരാണ്.

ജനങ്ങളുടെ മൗലികമായ ജന്മാവകാശങ്ങൾ നിഷേധിക്കുന്നതും ഭൂമിയിലെ സമൂഹത്തിനോടും ഭാവിതലമുറകളോടുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ഇല്ലാത്തതുമായ ഭരണരീതികളോടും നിയമങ്ങളോടും സഹകരിക്കുവാൻ തയ്യാറല്ലെന്ന് ഞങ്ങൾ പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.''

ലോക ഉച്ചകോടിയുടെ തീരുമാനങ്ങളോട് വിയോജിച്ച് കൊണ്ടും അതിൽ ആശങ്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടും സപ്തംബർ 4ന് സിവിൽ സമൂഹങ്ങളുടെ കൂട്ടായ്മ ഇറക്കിയ പ്രസ്താവനയിൽ ഞങ്ങളുടെ സന്നദ്ധതയും പരിഹാര സമീപനങ്ങളും വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ട്.

''മാനവിക സംസ്കാരങ്ങളുടെ വൈവിദ്ധ്യവും ഭൂമിയെന്ന ഗ്രഹത്തിന്റെ അഖണ്ഡതയും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പൊതുതീരുമാനങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ഉൽഘോഷിക്കുന്നു. 'മറ്റൊരു ലോകം സാദ്ധ്യമാണ്' എന്ന് ഞങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചുപറയുന്നു; അത് സംഭാവ്യമാകുമെന്ന് പ്രഖ്യാപിക്കുന്നു.''